



zelena istra



Gajeva 3, 52100 Pula  
052 / 506 065  
www.zelena-istra.hr

Frankopanska 1, 10000 Zagreb  
01 / 481 3096  
www.zelena-akcija.hr

## MEDIJIMA

U Puli, 5. listopada 2011.

### PRIOPĆENJE

## **VELIKA POBJEDA OKOLIŠNIH UDRUGA: SUD UVAŽIO TUŽBU I PONIŠTIO RJEŠENJE MINISTARSTVA ZAŠTITE OKOLIŠA O PRIHVATLJIVOSTI ZA OKOLIŠ GOLF IGRALIŠTA BRKAČ U MOTOVUNU**

Zelena Istra je 7. travnja 2009. godine u suradnji sa Zelenom akcijom podnijela Upravnom sudu RH tužbu protiv Rješenja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva o prihvatljivosti za okoliš zahvata izgradnje golf igrališta Brkač s pripadajućim smještajem. **Upravni sud tužbu je uvažio i 21. srpnja 2011. godine poništio navedeno Rješenje MZOPUG.** Ova bi presuda mogla biti prekretnica i važan presedan za utvrđivanje europskih standarda u proceduri sudjelovanja šire i stručne javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš.

Podsjetimo se, Istarska županija je u prostorni plan u crtala a Općina Motovun podržala izgradnju golf kompleksa Brkač podno Motovuna na 240 ha vrijednog i visokovrijednog poljoprivrednog zemljišta i šuma s 498 postelja u 67 vila i apartmana i mnogim drugim gospodarskim i ugostiteljskim građevinama. Radi se o jednom od najljepših istarskih krajolika, neposredno uz dva područja nacionalne ekološke mreže - Posebnog rezervata Motovunske šume i dolinu rijeke Mirne. I sam je izrađivač Studije utjecaja na okoliš naveo značajne negativne utjecaje na okoliš toga projekta: promjenu postojeće slike prostora, gubitak krajobrazno-kulturnih vrijednosti, gubitak životinjskih i biljnih zajednica, promjenu u topografiji, tlu, vegetacijskom pokrovu i vizualnim kvalitetama, te naveo rizike onečišćenja podzemnih voda. Četvoro stručnjaka članova povjerenstva za ocjenu Studije utjecaja na okoliš, Nataša Nefat iz pulskog Konzervatorskog odjela, Radenko Deželić iz Uprave za zaštitu prirode Ministarstva kulture i Zlatan Juras, direktor tvrtke Golf park iz Zagreba te dugogodišnji međunarodni golf sudac te B.Černeha iz Hrvatskih šuma Buzet, ocijenili su projekt neprihvatljivim za okoliš i hrabro odbili dati svoju suglasnost. Zlatan Juras je upozorio i na nestručnost predloženog oblikovnog rješenja golf igrališta. Predsjednik povjerenstva Velimir Šimičić je, nakon nekoliko istupa u javnosti u kojima je snažno kritizirao sadržaj Studije i sam postupak ocjene u Povjerenstvu, smijenjen s te funkcije prije posljednje sjednice Povjerenstva, te je na taj način ušutkan. Dr. Šimičić je kao predstavnik Ministarstva turizma sudjelovao u izradi programa razvitka golfa kao elementa razvojne strategije hrvatskog turizma, dakle u biti zagovarač razvoja golfa, i upravo je on postao najsnažniji protivnik predloženog projekta golfa Brkač.

**Državni zavod za zaštitu prirode u svojim je primjedbama naveo da bi izgradnja golf igrališta mogla imati značajan utjecaj na prirodne vrijednosti i područja ekološke mreže. Između ostalog, čitavo područje namijenjeno izgradnji golf igrališta jedino je stanište za lombardijsku žabu u našoj zemlji - jednog od najugroženijih vodozemaca u Hrvatskoj. Ističu da zahvat može imati značajan indirektni utjecaj zbog velikih potreba za vodom što će u opasnost dovesti ugrožene vrste i staništa, te da je zbog bitnog utjecaja na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost potrebno provesti postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za prirodu.**

Zelena Istra u svojim je primjedbama tijekom javne rasprave navela značajni negativni utjecaj na tradicijsku arhitekturu i krajolik, na prirodu i bioraznolikost, na tlo i podzemne i površinske vode te se

usprotivila pretvaranju najvrjednijeg poljoprivrednog zemljišta u građevinsko i upozorila na netransparentni i nekonzistentni način odlučivanja Povjerenstva.

Unatoč snažnom i argumentiranom protivljenju javnosti i struke, MZOPUG je u ožujku 2009. godine ocijenio golf igralište Brkač prihvatljivim za okoliš, odbacivši kao neutemeljene sve primjedbe udruga i Državnog zavoda za zaštitu prirode. Upravni sud je u obrazloženju poništenja naveo da: "...nisu uzeta u obzir sva mišljenja članova Povjerenstva, iako su čak tri člana Povjerenstva, koji su sudjelovali na trećoj sjednici Povjerenstva, izdvojila svoja mišljenja prema kojima se protive ocjeni da je Studija prihvatljiva za okoliš. Također, tuženo tijelo nije čak ni razmatralo i četvrto (također negativno) izdvojeno mišljenje člana Povjerenstva koji nije nazočio trećoj sjednici. Sve navedeno ukazuje na to da tuženo tijelo nije valjano obrazložilo razloge zbog kojeg je utvrdilo da je zahvat.....prihvatljiv za okoliš...pa je, utoliko, povrijeđen zakon na štetu tužitelja. Naime, **područje zaštite okoliša kao općeg dobra, zahtijeva osobitu transparentnost svih postupaka koji mogu rezultirati odobravanjem zahvata koji utječe na okoliš pa je odluke koje se u takvim postupcima donose potrebno podrobno obrazlagati... Konkretan zahvat nedvojbeno utječe na promjenu namjene prostora i na izgled krajolika, ali kao što pokazuje sama Studija, utječe i na bioraznolikost, na tlo i vode pa na otklanjanje primjedbi, koje se tiču zaštite prirode, pukim pozivanjem na propisanu proceduru, nije dostatno".**

**Presuda Upravnog suda zaključuje: "Stoga će u postupku povodom ove presude tuženo tijelo (MZOPUG) ponovo razmotriti sve odlučne činjenice i pridržavajući se pravnog stava izraženog u ovoj presudi...donijeti novu cjelovito obrazloženu odluku."**

**Smatramo da je ova presuda početak kraja korištenja mehanizma postupka procjene utjecaja na okoliš ne za stvarnu procjenu učinaka nego za odobravanje projekata, pri čemu se često ne preže ni od kršenja zakonske procedure.** U Hrvatskoj je korupcija uzela tolikog maha da je postalo sasvim uobičajeno da se zakonska procedura svodi na formalnost, bez stvarne mogućnosti utjecaja javnosti na proces odlučivanja. U većini se slučajeva postupci svode na pravdanje zahvata bez stvarne želje za preispitivanjem njegovog istinskog utjecaja na okoliš. Procedura je samo alibi za unaprijed donešenu odluku da se investitoru dopusti zahvat bez obzira na njegove značajne negativne utjecaje. Ovom presudom se po prvi puta razmatra najučestalija od svih primjedbi udruga o neobrazloženom odbijanju primjedbi u postupku procjene utjecaja na okoliš.

Premda je i u ovoj presudi uloga zainteresirane javnosti koja je sudjelovala u javnoj raspravi i dalje zanemarena (jer se ponovno razmatranje primjedbi zahtijeva samo za 4 izdvojena mišljenja članova Povjerenstva i primjedbe Državnog zavoda za zaštitu prirode), ovu presudu ipak smatramo važnim presedanom koji bi postupke procjene utjecaj na okoliš od puke formalnosti mogao usmjeriti ka stvarnoj procjeni učinaka zahvata.

**Smatramo da bi Ministarstvo zaštite okoliša trebalo ponoviti cijeli postupak procjene utjecaja na okoliš, uključujući i ocjenu prihvatljivosti zahvata za prirodu, razmatrajući na primjereni način primjedbe struke i javnosti, kako bi uklonilo opravdane sumnje u pogodovanje investitoru.**

Za kraj napominjemo da je Zakon o igralištima za golf još uvijek na snazi, iako je premijerka Kosor najavila njegovo ukidanje još u svibnju 2011, a ni Ustavni sud nije još uvijek donio odluku o ocjeni ustavnosti tog zakona koju smo zatražili u veljači 2009. godine.

Predsjednica Zelene Istre  
Dušica Radojčić  
098 / 1818640

Predsjednik Zelene akcije  
Tomislav Tomašević  
098 / 719253



Ovo priopćenje je nastalo u okviru provedbe projekta "Održivo korištenje obnovljivih prirodnih resursa - SURE

NaRe" koji financira Europska unija. Za sadržaj priopćenja odgovorna je Zelena akcija / Friends of the

Earth Croatia  
i ni u kom slučaju se ne može smatrati stavom Europske unije.